

**LIETUVOS SVEIKATOS MOKSLŲ UNIVERSITETO
MEDICINOS AKADEMIJOS MEDICINOS FAKULTETO
STUDIJŲ PROGRAMŲ MEDICININĖ IR VETERINARINĖ GENETIKA IR
MEDICININĖ IR VETERINARINĖ BIOCHEMIJA BAKALAURO
BAIGIAMOJO DARBO REGLAMENTAS**

1. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Bakalauro baigiamasis darbas (toliau BBD) darbas yra integruota Lietuvos sveikatos mokslų universiteto (LSMU) Medicinos fakulteto Medicininės ir veterinarinės genetikos ir Medicininės ir veterinarinės biochemijos studijų programų dalis. Šiuo darbu siekiama ugdyti studentų mokslinio darbo planavimo ir atlikimo įgūdžius, patirtį, skatinti iniciatyvą pasirenkant mokslinio darbo temą bei užduoties vykdymą. Šis reglamentas yra oficialus LSMU Medicinos fakulteto dokumentas, nusakantis BBD rengimo tvarką ir terminus, rašytinio darbo formatą, vertinimo procedūrą.
2. Reglamentas parengtas remiantis šiais dokumentais:
  - 2.1. LR Švietimo ir mokslo ministro įsakymas „Dėl laipsnį suteikiančių pirmosios pakopos ir vientisųjų studijų programų bendrųjų reikalavimų aprašo patvirtinimo“. 2010, nr. V-501.
  - 2.2. LR Mokslo ir studijų įstatymas. 2009m. balandžio 30 d. Nr. XI-242.
  - 2.3. LSMU pirmosios ir antrosios pakopų ir vientisųjų studijų reglamentas (LSMU Senato 2013 06 07 nutarimas Nr. 32-03).
3. Lietuvos sveikatos mokslų universiteto Medicinos fakulteto Medicininės ir veterinarinės genetikos ir Medicininės ir veterinarinės biochemijos studijų programų BBD reglamentas nustato studentų baigiamojo darbo organizavimo ir atlikimo principus. Kita studentų mokslinė veikla čia nėra reglamentuojama.
4. BBD yra patvirtintas Lietuvos sveikatos mokslų universiteto Medicinos fakulteto taryboje.

5. BBD atlikimo vietą bei eigą planuoja Medicinos fakulteto dekanatas, derindamas su profilinėmis klinikomis, katedromis ir institutais.
6. Šiame reglamente nenumatytus klausimus svarsto ir sprendimus priima Medicinos fakulteto dekanatas.

2. PAGRINDINĖS SAŲOKOS, FUNKCIJOS, PAREIGOS IR ATSAKOMYBĖ

7. **Baigiamasis bakalauro darbas (BBD)** – tai studijų programai aktualios, bakalauro moksliškai išnagrinėtos problemos ir jos sprendimo būdo aprašymas. BBD parodomas bakalauro gebėjimas vykdyti mokslinės informacijos paiešką ir duomenų analizę, pasinaudoti mokslo žiniomis sprendžiant iškeltąją užduotį, pritaikyti mokslinių tyrimų idėjas iškeltiems uždaviniams spręsti, aprašyti naujų veiksnių reiškinius ar dėsningumus. BBD turi atskleisti gebėjimą identifikuoti svarbią mokslinę arba praktinės veiklos problemą, planuoti jos sprendimą, vykdyti tyrimą, analizuoti ir aptarti gautus rezultatus, remiantis fundamentinių ir taikomųjų mokslinių tyrimų pasiekimais ir metodais.
8. **BBD turi remtis originaliu tyrimu.** Plagiarizmas darbe yra neleidžiamas.
9. **Bakalaurantas** – asmuo, studijuojantis universitete pagal pirmos pakopos studijų programą ir ruošiantis baigiamąjį mokslinį darbą. Baigiamąjį darbą gali ginti bakalaurantas, įvykdęs studijų programos akademinis reikalavimus. Bakalauro pareigos ir funkcijos baigiamojo darbo rengimo ir gynimo metu:
  - 9.1. Nurodytu laiku pasirinkti BBD temą iš MF Dekanate paskelbtų temų sąrašo.
  - 9.2. Studentas gali atlikti baigiamąjį darbą ir ne LSMU. Vykdamas BBD ne LSMU pasirašoma trišalė sutartis tarp studento, LSMU ir institucijos, kurioje darbas vykdomas.
  - 9.3. Paruošti individualų baigiamojo darbo rengimo planą (1 priedas) bei nuosekliai laikytis patvirtintų terminų.
  - 9.4. Parengti dokumentus Etikos komiteto leidimui gauti, jei tyrimai atliekami su žmonėmis ar gyvūnais.
  - 9.5. Konsultuotis su vadovu, informuoti jį apie darbo vykdymo eigą, paruošti ataskaitą apie BBD eigą (2 priedas).
  - 9.6. Laiku atlikti mokslinį tyrimą, jį aprašyti ir pateikti vadovui iki numatytos datos.

- 9.7. Atsižvelgti į vadovo pastabas ir rekomendacijas, pataisyti baigiamojo darbo tekstą
10. **Mokslinio darbo vadovas** – asmuo, turintis magistro arba mokslų daktaro laipsnį. Vadovų kandidatūros patvirtinamos padalinio posėdžio metu. Bakalauranto baigiamojo mokslinio darbo vadovo pareigos ir funkcijos:
- 10.1. Padėti studentui suformuluoti BBD temą, tikslą, uždavinius ir padėti sudaryti individualų darbo rengimo planą.
  - 10.2. Rekomenduoti reikiamą literatūrą.
  - 10.3. Aptarti darbo metodiką.
  - 10.4. Konsultuoti studentą, esant reikalui – rekomenduoti konsultantą.
  - 10.5. Sistemingai stebėti BBD rengimo eigą, padėti spręsti kylančias problemas, teikti studentui mokslinę ir metodinę pagalbą.
  - 10.6. Aptarti ir padėti interpretuoti BBD duomenis.
  - 10.7. Aptarti studento parengtą BBD pristatymą.
  - 10.8. Nutarus darbo rezultatus skelbti viešai, padėti studentui parengti straipsnį ar kitos formos mokslinę publikaciją.
11. **Bakalauranto baigiamojo darbo konsultantas** – kitos negu vadovas mokslo krypties arba šakos mokslininkas arba magistras, turintis kompetencijas, reikalingas iškeltų užduočių sprendimui ir rezultatų aptarimui. Konsultantų kandidatūras parenka darbo vadovas, jas tvirtina padalinio posėdis.
12. **Recenzentas** – mokslininkas, įvertinantis bakalauranto baigiamąjį darbą. Recenzentų sąrašą sudaro Medicinos fakulteto dekanatas. Recenzento pareigos ir funkcijos:
- 12.1. Vertinti darbo atitikimą bakalauranto baigiamajam darbui keliamiems reikalavimams pagal patvirtintą formą (3 priedas), ir pateikti ją dekanatui. Bakalaurantas ir mokslinio darbo vadovas turi teisę susipažinti su recenzento pastabomis ir pasirengti paaiškinti nurodytus darbo trūkumus, atsakyti į pateiktus recenzento klausimus.
  - 12.2. Esant neigiamai recenzijai, skiriamas dar vienas recenzentas. Jei ir antrojo recenzento recenzija neigiama, ginti darbo neleidžiama. Jei recenzentų nuomonės nesutampa, darbą leidžiama ginti. Apie recenzentų nuomone, neatitinkančius reikalavimų BBD raštu informuojamas fakulteto dekanas.

13. **Vertinimo komisija** – Rektoriaus tvirtinama Medicinos fakulteto dekanato teikimu. Būtina, kad komisijoje dalyvautų socialiniai partneriai (darbdaviai, kitų institucijų atstovai) ir SA deleguotas narys. Bent vienas komisijos narys turi būti iš kitos mokslo ir studijų institucijos arba kito LSMU fakulteto ar padalinio. Rekomenduojama kad jis būtų komisijos pirmininkas. Vertinimo komisijos funkcijos:

13.1. Organizuoja baigiamųjų darbų gynimą.

13.2. Kiekvienas komisijos narys vertina baigiamuosius darbus ir jų pristatymą pagal Medicinos fakulteto taryboje patvirtintą formą (4 priedas).

14. **Apeliacijos komisija** sudaroma Medicinos fakulteto dekanato teikimu. Rektoriaus tvirtinama 5 narių komisija, įskaitant Studentų atstovybės deleguotą narį. Apeliacijos komisijos nariams rekomenduojama dalyvauti BBD gynime.

3. STUDENTŲ MOKSLINIO DARBO ATLIKIMO ORGANIZAVIMAS, RENGIMO IR GYNIMO GRAFIKAS

Eil. nr.	Darbo rengimo etapai	Terminai	Veiklos paaiškinimas
1.	Temų svarstymas ir paskelbimas	IV semestras (gegužės mėn.)	Temos svarstomos padaliniuose, aptariant jų aktualumą, naudingumą, rezultatų reikalingumą bei patvirtinimos padalinio posėdyje. Patvirtintų temų sąrašas pateikiamas MF dekanatui ir skelbiamas viešai, studentams prieinamoje vietoje dekanate (intranete).
2.	Studentų informavimas apie BBD rengimo eigą	V semestras (rugsėjo mėn.)	Dekanatas organizuoja metodinį studentų supažindinimą su BBD rengimu.
3.	Padalinių paskirstymas	V semestras (iki spalio mėn. 15 d.)	MF Dekanas pagal studentų pageidavimus, o esant konkurencijai pagal studijų rezultatus. Medicinos fakulteto dekanatas duomenis apie studentų paskirstymą skelbia LSMU informacinėje sistemoje.

4.	Vadovų tvirtinimas	V semestras (iki spalio mėn. 30 d.)	Padalinys patvirtina studentams BBD vadovus.
5.	Individualaus plano paruošimas	V semestras (iki lapkričio mėn. 15 d.)	Konsultuojant vadovui, studentas parengia BBM vykdymo planą (suformuluoja tikslus, uždavinius, numatomus rezultatus), bei pateikia raštu 1-2 puslapių apimties individualų planą svarstymui padalinyje. Studentas parengtą, padalinio apsvarstyta ir vadovo pasirašytą BBD individualų planą pateikia dekanatui.
6.	Mokslinės literatūros analizė, tyrimo organizavimas ir eiga	VI semestras	Studentas analizuoja literatūrą, interpretuoja rastus mokslinius teiginius, rašo darbo teorinę dalį, pagrindžia tyrimo metodikas. Jei reikia pateikia dokumentus Etikos komitetui ir gauna leidimą atlikti tyrimą. Planuojamas ir organizuojamas duomenų rinkimas/eksperimentinis tyrimas. Iki birželio 20 dienos Dekanatui pateikiama vadovo ir padalinio vadovo parašais patvirtinta ataskaita apie mokslinio darbo eigą III-me kurse.
7.	Tyrimo organizavimas ir eiga	VII semestras	Tęsimas duomenų rinkimas/eksperimentinis tyrimas. Aptariama gautų rezultatų teorinė ir praktinė vertė. Rezultatai sisteminami ir analizuojami.
9.	BBD rašymas/pristatymas	VII semestras (iki sausio trečios savaitės pabaigos d.)	Rašomas BBD. Parengtas darbas pristatomas vadovui. Pasirengimas darbo pristatymui. Pateikimas recenzentui. Darbo santrauka lietuvių ir anglų kalbomis įkeliama į LSMU elektroninę duomenų bazę. Kompaktinis diskas, kuriame pdf formate yra įrašytas BBD, pristatomas saugoti LSMU

			bibliotekai.
--	--	--	--------------

15. BBD gali būti studento ankščiau vykdyto mokslinio darbo tęsinys, tačiau jame negali būti naudojami jau skelbti duomenys.
16. Studentas turi teisę raštu kreiptis į MF Dekaną dėl vadovo, temos arba padalinio, kuriame vykdomas BBD, keitimo. Prašymas turi būti išnagrinėtas per 10 darbo dienų ir priimtas sprendimas.
17. Studentų darbo rengimo išlaidų, susijusių su spausdinimo, fotografijos, piešimo ir kitais darbais, Universitetas nekompensuoja.
18. BBD darbui atlikti yra skiriamos MF lėšos, studentas gali ieškoti papildomos finansinės paramos iš rėmėjų bei specialių fondų.
19. Studentas mokslinį darbą rengia savarankiškai, vadovaudamasis Medicinos fakultete patvirtintais reikalavimais Bakalauranto baigiamajam darbui. BBD rengimo metu studentas 3 kurso pabaigoje privalo atsiskaityti vadovui už atliktus darbus pagal sudarytą darbo planą, vadovo pasirašytą ataskaitą pateikti apsvarstymui padalinyje.
20. Padaliniui parengtas darbas pateikiamas ne vėliau kaip 1 mėnesį iki studijų plane numatyto viešo BBD pristatymo vertinimo komisijoje. Prieš pateikiant padaliniui, baigiamąjį darbą turi peržiūrėti vadovas. Darbo vadovui studentas pateikia baigiamąjį darbą ne vėliau kaip prieš 10 darbo dienų iki darbo aptarimo padalinyje. Jeigu darbas yra netinkamai paruoštas, vadovas nurodo trūkumus ir leidžia studentui jį pataisyti per 1 savaitę.
21. Padalinyje vyksta viešas baigiamųjų darbų pristatymas - data ir vieta skelbiami Medicinos fakulteto skelbimų lentoje ir intranete. Dekanatui pateikiamas padalinio protokolo išrašas su studentų sąrašu, kuriems rekomenduojama darbą teikti recenzentams, ir kuriems nerekomenduojama darbą ginti.
22. Padalinių rekomenduotus darbus Dekanatas paskirsto recenzentams. Recenzentai pateikia BBD recenzijas MF dekanatui savaitė iki BBD gynimo datos. Recenzentų teigiamai įvertintus darbus leidžiama ginti vertinimo komisijoje. Leidimas ginti BBD įforminamas Rektoriaus įsakymu.
23. BBD gynimo datą ir baigiamųjų darbų vertinimo komisiją Medicinos fakulteto dekanato teikimu skiria Rektorius.

24. BBD gynimo data skelbiama ne vėliau kaip prieš mėnesį Medicinos fakulteto dekanate ir intranete.
25. Baigiamųjų darbų gynimo posėdyje studentai pristato parengtą BBD pranešimą, kuriame nurodoma darbo tema, tikslas, uždaviniai, darbo metodai, rezultatai, išvados, praktinės rekomendacijos (jei tokios yra). Pranešimui skiriama 10 min. Po to bakalaurantas atsako į recenzento pateiktus klausimus bei posėdyje dalyvaujančių pastabas ir klausimus.
26. Baigiamųjų darbų vertinimo komisijos nariai posėdžio metu kiekvieną darbą vertina pagal kriterijus, patvirtintus Medicinos fakulteto Taryboje ir pildo baigiamųjų darbų komisijos nario vertinimo formą (4 priedas).
27. Jei baigiamojo darbo vadovas yra vertinimo komisijos narys, jis privalo nusišalinti nuo darbo gynimo vertinimo procedūros.
28. Galutinį baigiamojo darbo įvertinimą sudaro recenzento įvertinimas (25 proc.) ir komisijos narių įvertinimo vidurkis (75 proc.).
29. Baigiamojo darbo tema ir galutinis įvertinimas balu (žr. Studijų reglamentas) įrašomi komisijos protokole, elektroniniame žiniaraštyje ir studijų knygelės baigiamojo egzamino skiltyje. Žiniaraščius pildo komisijos sekretorius, kurį Medicinos fakulteto dekanas teikimu skiria Rektoriui, pasirašo – komisijos pirmininkas.
30. Jei rengiant ar ginant BBD nustatomas nesąžiningas elgesys, baigiamojo darbo vadovas, recenzentas ar gynimo komisijos narys rašo tarnybinį pranešimą Dekanui, kuris sudaro komisiją, remiantis LSMU pirmosios ir antrosios pakopų ir vientisųjų studijų reglamentu.
31. Neapgintas BBD, įvertintas mažiau nei 5, traktuojamas kaip akademinis įsiskolinimas.
32. Nesutinkant su apginto BBD vertinimu, studentas turi teisę tą pačią dieną pateikti apeliaciją Medicinos fakulteto dekanui dėl komisijos vertinimo. Apeliacijos komisija per 5 darbo dienas apsversto apeliaciją ir pateikia savo sprendimą. Apeliacijos komisija privalo pasikviesti į posėdį apeliaciją pateikusį magistrantą, baigiamųjų darbų gynimo komisijos pirmininką ir narius, jei reikia – ir darbo vadovą, ar recenzentą (5 priedas).

IV. REIKALAVIMAI BAIGIAMAJAM BAKALAURO MOKSLINIAM DARBUI

Apimtis. Rekomenduojama bakalauro baigiamojo darbo apimtis – 20 - 40 puslapių (be priedų).

Struktūra. Tituliniai lapai; turinys; santrumpos (jei reikia); santrauka (lietuvių ir anglų kalba); raktiniai žodžiai, įvadas; darbo tikslas ir uždaviniai; 1. Literatūros apžvalga; 2. Tyrimo metodika

ir metodai; 3. Rezultatai; 4. Rezultatų aptarimas; 5. Išvados; 6. Praktinės rekomendacijos (jei tokios yra); 7. Literatūros sąrašas; 8. Priedai (jei tokie yra).

Titulinis lapas. Jame pateikiama pagrindinė informacija apie darbą: kokiam fakultete ir kokiam padalinyje darbas yra atliktas, darbo autorius, darbo pavadinimas, studijų programa, mokslinio vadovo pavardė ir laipsnis, konsultantas, ir metai.

Turinys. Turinyje išvardijami darbo skyrių ir skirsnių pavadinimai, nurodoma, kuriame puslapyje jie prasideda. Turinio lapas segamas po titulinio puslapio. Turi būti nurodyta skyrių ir skirsnių numeracija. Skyrių pavadinimai rašomi didžiosiomis raidėmis, skirsnių – mažosiomis, pradėdant didžiąja raide. Kiekvienas turinio skyrius turi savo numerį, skirsniai numeruojami dviem skaitmenimis, atskirtais tašku. Smulkesnės skirsnio struktūros dalies numerį sudaro trys skaitmenys. Numeruojama arabiškais skaitmenimis.

Santrauka. Tai skyrius, kuris trumpai supažindina su referuojamojo darbo turiniu (esmės išdėstymas). Šis skyrius nenumerojamas, tačiau įskaitomas į bendrą puslapių skaičių. Santrauka parašyta lietuvių ir anglų kalbomis yra privaloma. Ji rašoma atskirame puslapyje. Apimtis – iki vieno puslapio (iki 2700 spaudos ženklų). Santraukos pradžioje turėtų būti autoriaus vardas ir pavardė, darbo pavadinimas, toliau tekstas, kuriame turi būti nurodyta: tyrimo tikslas, uždaviniai, metodai, tyrimo objektas, tyrimo rezultatai, išvados, jei yra –rekomendacijos.

Padėka gali būti išreikšta tiems asmenims, kurie prisidėjo prie tyrimo.

Interesų konfliktas. Būtina nurodyti rėmėjus, fondus. Visais atvejais, reikėtų pažymėti, kad „autoriui interesų konflikto nebuvo“.

Etikos komiteto leidimas. Reikia nurodyti leidimą tyrimui atlikti išdavusio Etikos komiteto pavadinimą, leidimo (ar komiteto posėdžio) numerį ir leidimo išdavimo datą.

Santrumpos. Santrumpos rašomos atskirame lape, jis numeruojamas, įtraukiamas į turinį. Pateikiami ir žinomi, ir įprasti, ir paties autoriaus pasiūlyti terminai, kurie naudojami tekste. Pirmą kartą tekste terminas rašomas žodžiu, o skliausteliuose nurodoma jo santrumpa. Santrumpos rašomos be taškų.

Įvadas. Rekomenduojama įvado apimtis – iki dviejų puslapių (iki 5400 spaudos ženklų). Jame trumpai aptariamas temos aktualumas, teorinė ir praktinė reikšmė, pagrindžiamas pasirinktos temos ryšys su tyrimo metodika ir rezultatais, o skyriaus pabaigoje aiškiai suformuluojamas darbo tikslas ar tyrimo klausimas, jei numatomas kokybinis tyrimas.

Darbo tikslas ir darbo uždaviniai. Tai skyriai, kurie gali būti rašomi kartu arba atskirai. Nurodoma tyrimo kryptis ir problemos, kurios yra analizuojamos, apibrėžia mokslinio tyrimo eigą, tyrimo instrumentus. Pakartojamas tas pats darbo tikslas, kuris yra parašytas įvade. Rekomenduojama suformuluoti tik vieną darbo tikslą. Skyriaus „Darbo uždaviniai“ paskirtis – nurodyti, kaip pasiekti numatytą mokslinio tyrimo tikslą. Uždaviniai nurodomi keli, kuriuos galima įvykdyti duotomis sąlygomis. Jie numeruojami ir išvardijami pagal svarbą.

Literatūros apžvalga. Joje turi būti aprašyta BBD tema Lietuvoje ir užsienyje atlikti tyrimai, teorinės studijos. Pirmiausia aprašomi Lietuvos, o vėliau kitų šalių duomenys. Literatūros šaltinių skaičius neribojamas, tačiau ne mažiau kaip 30 šaltinių, ir cituojamų mokslinių šaltinių ne senesnių kaip 5 metų skaičius procentais - jų turi būti ne mažesnis kaip 60 proc. cituojamų mokslinių publikacijų. Nerekomenduojama cituoti vadovėlių, populiarių, visuomenei skirtų žurnalų ar laikraščių. Šio skyriaus apimtis – ne daugiau kaip 20-25 % viso baigiamojo darbo apimties.

Tyrimo metodika. Turi būti aprašyta : tyrimo planavimas (organizavimas), tyrimo objektas, tiriamųjų atranka (populiacija, imtis), tyrimo metodai, duomenų analizės metodai.

Rezultatai. Pateikiami, nagrinėjami, ir apibendrinami tyrimo duomenys. Šis darbo skyrius gali turėti skirsnius. Pateikiant rezultatus, būtina pateikti rezultatų lenteles ar (ir) paveikslus (tačiau lentelė ir paveikslas neturi dubliuoti vienas kito). Jei fiksuojami kiekybiniai tiriamojo objekto požymiai, darbe aprašomi panaudoti statistinės duomenų analizės metodai. Kokybinio tyrimo rezultatai pateikiami per išskirtas temas, kurios tyrėjo analizuojamos, pagrindžiant teiginius respondentų citatomis, ar stebėjimo duomenimis.

Rezultatų aptarimas. Aptariant darbo rezultatus, juos būtina lyginti su atliktais šios srities mokslininkų rezultatais (apimtis – 2-3 psl.).

Atsižvelgiant į darbo specifiką, skyriai „Rezultatai“ ir „Rezultatų aptarimas“ gali būti sujungti. Tada šio skyriaus pavadinimas yra: „Rezultatai ir jų aptarimas“.

Išvados. Šiame skyriuje pateikiamos išvados, pagrįstos tyrimo rezultatai. Išvados – tai atsakymas į darbo pradžioje suformuluotą tikslą ir darbo uždavinius. Išvados turi būti konkrečios ir lakoniškos, sunumeruotos. Jų skaičius ne visada turi sutapti su darbo uždavinių skaičiumi (išvadų gali būti daugiau), bet turi atspindėti visus suformuluotus uždavinius. Išvados neturi kartoti rezultatų.

Praktinės rekomendacijos. Darbe gali būti pateikiamos konkrečios priemonės, kaip spręsti iškilusią problemą ar problemas.

Literatūros sąrašas. Jis spausdinamas naujame puslapyje. Sąrašą turi sudaryti ne mažiau kaip 30 šaltinių. Pateikiama tik darbe cituojama literatūra. Sąrašas sudaromas pagal šaltinių panaudojimo eiliškumą. Slavų autorių aprašai pateikiami netranskribuoti (pvz., rusų kalba parašyti šaltiniai – rusiškomis raidėmis). Elektroniniai šaltiniai pateikiami kartu su literatūra pagal kalbą – sąrašo pabaigoje, pvz., nuoroda į anglų kalba parašytą straipsnį, prieinamą per žiniatinklį, rašome prie anglų kalbos šaltinių sąrašo, o pateikiama šio sąrašo pabaigoje.

Bibliografinio aprašo pavyzdžiai:

Knygai 1. TERSA M, editor. Trends in asthma research. New York: Nova Biomedical Books; 2005.

Tam tikriems knygos psl.:

1. TERSA M, editor. Trends in asthma research. New York: Nova Biomedical Books; 2005. p. 185-9.

Straipsniui iš knygos:

1. Phillips SJ, Whisnant JP. Hypertension and stroke. In: Laragh JH, Brenner BM, editors. Hypertension: pathophysiology, diagnosis and management. 2nd ed. New York: Raven Press; 1995. p. 465-78.

Straipsniui iš žurnalo:

1. Samėnienė J, Kriščiūnas A, Šveikauskaitė A. Sergančiųjų kraujotakos ligomis veiklos ir dalyvavimo visuomeniniame gyvenime vertinimas. Medicina 2005;41:109-16.

2. Tamada K, Wang XP, Brunicardi FC. Molecular targeting of pancreatic disorders. World J Surg 2005;29:325-3.

Elektroniniam šaltiniui:

1. Fisher T, Fisher S, Kochen MM, Hummers-Pradier E. Influence of patient symptoms and physical findings on general practitioners' treatment of respiratory tract infections: a direct observation study. BMC Family Practice 2005, 6:6. Available from: URL:

<http://www.biomedcentral.com/1471-2296/6/6>

Priedai (neprivaloma darbo dalis). Prieduose gali būti papildoma, pagalbinė, darbo autoriaus savarankiškai parengta informacija (pvz., apklausos anketos, žemėlapiai ir pan.). Kiekvienas

priedas pradedamas nauju puslapiu ir numeruojamas iš eilės. Tekstas su priedais siejamas nuorodomis.

Rašyba ir skyryba. Bakalauro baigiamasis darbas turi būti parašytas taisyklinga lietuvių ar anglų kalba, be korektūros klaidų, turi atitikti dabartinės Lietuvių kalbos rašybos ir skyrybos reikalavimus. Užsienietiški vardažodžiai rašomi originalo kalba pagal Lietuvių kalbos komisijos nustatytas normas. Rusiškos pavardės rašomos lotyniškais rašmenimis be tėvavardžio.

Reikalavimai tekstui. BBD tekstas ruošiamas ir paduodamas vertinimui MS Word programa (28-30 eilučių puslapyje), vienoje A4 formato, balto lapo pusėje. Lapo padėtis – vertikali. Paliekamos paraštės: viršuje ir apačioje po 20 mm, kairėje – 25 mm, dešinėje –10 mm. Tekstas rašomas A4 formato balto popieriaus lapuose 12 pt Times New Roman šriftu. Esant moksliniame darbe specialiųjų simbolių ar rašmenų, kurių kompiuteriu nėra galimybių atspausdinti, jie įrašomi ranka. Darbas spausdinamas 1,5 intervalu tarp eilučių. Skyrių pavadinimai rašomi didžiosiomis raidėmis, 16 dydžio paryškintu šriftu. Tekstas puslapyje sulyginamas pagal abi (kairiąją ir dešinę) paraštes. Pirmoji pastraipos eilutė nuo pavadinimo yra nutolusi per 18 pt ir pastumta į dešinę per 1,5cm. Daromas dviejų tuščių eilučių tarpas, pasibaigus skyriui ar skirsniai. Skyrių pavadinimai yra lyginami pagal abu laukelius, o skirsnių pavadinimai – pagal kairįjį laukelį. Darbui maketuoti turi būti naudojama programa *Microsoft Word*.

Puslapių numeracija. Darbo puslapiai turi būti sunumeruoti pradedant nuo titulinio lapo (ant titulinio lapo, turinio ir santraukos puslapių numeriai nerašomi). Puslapiai žymimi arabiškais skaitmenimis apatiniame dešiniajame lapo kampe, nerašant nei taško, nei brūkšnelių.

Lentelė. Lentelės numeruojamos iš eilės arabiškais skaitmenimis. Lentelės pavadinimas rašomas virš jos mažosiomis raidėmis pradedant didžiąja, paryškintus ir kursyvu (*italic*), ir centruojama. Jei pavadinimas netelpa vienoje eilutėje, tuomet 1,5 intervalo tarp jų nėra. Jei lentelė paimta iš kitų šaltinių, skliaustuose po lentelės pavadinimu reikia nurodyti cituojamos lentelės autorius. Paaiškinimai rašomi po lentelę. Kiekvienas lentelės stulpelis turi turėti pavadinimą. Kiekvienai eilutei turi būti sukurta nauja lentelės eilutė. Lentelių neturėtų būti daugiau, nei teksto. Kur reikia, jos turi būti papildomai paaiškintos. Tekste minint lentelę, nurodomas jos numeris.

Citavimas ir nuorodos. Pažodinės citatos rašomos kabutėse. Kabutės turi būti lietuviškos: pvz., „citavimas“. Nelietuviškos citatos verčiamos į lietuvių kalbą (originalas gali būti dedamas išnašoje). Tekstai turi būti cituojami griežtai laikantis cituojamo šaltinio. Cituojami šaltiniai ir autoriai nurodomi pačiame tekste. Cituojant kelis autorius, parašoma pirmojo autoriaus pavardė,

su priedašu - „ir kiti“ arba „su bendraautoriais“. Visas cituojamo šaltinio bibliografinis aprašas pateikiamas literatūros sąraše. Jei cituojamas darbas parašytas ne lotyniškais raidėmis – nuorodas transliteruojant: Lukov ir kiti.

Išnašos. Išnašos skiriamos pastaboms. Jos turi būti sunumeruotos pateiktame darbe. Spausdinamos 10 dydžio šriftu, 1,5 intervalu tarp eilučių.

Iliustracijos. Iliustracijos (schemos, piešiniai, grafikai, skaitmeninės nuotraukos) yra parengiamos specialiomis kompiuterinėmis programomis, turi būti geros kokybės, pakankamai raiškios. Visos iliustracijos vadinamos paveikslais. Paveikslai numeruojami iš eilės arabiškais skaitmenimis. Pavadinimas (pirmoji raidė didžioji) rašomas po paveikslu centre, taško gale dėti nereikia. Pageidautina jį paryškinti ir parašyti kursyvu. Prieš paveikslo pavadinimą žymimas jo eilės numeris (be santrumpos Nr.) ir sutrumpintas žodis paveikslas (pav.). Jei pavadinimas netelpa vienoje eilutėje, tuomet 1,5 eilutės intervalo tarp jų nėra. Tekste minint paveikslą, nurodomas jo numeris. Jei iliustracijos paimtos iš kitų leidinių, nurodomas šaltinis, skliaustuose, paveikslo pavadinimo apačioje – autorius.

Santrumpos, simboliai ir nomenklatūros. Simbolis % turi būti naudojamas procentams pažymėti, h – valandai, min – minutėms, s – sekundėms. *In vitro*, *in vivo*, *in situ* ir kiti lotyniški išsireiškimai turi būti rašomi „*italic*“ šriftu. Naudoti tik standartines santrumpas. Visi vienetai turi būti žymimi metrine sistema. Vengti santrumpų pavadinime. Pirmą kartą paminint tekste būsimą santrumpą, turi būti rašomas pilnas jos pavadinimas, skliaustuose nurodant santrumpą, išskyrus standartinius matavimo vienetus. Jeigu iškyla abejonių dėl terminų rašybos, reikia naudoti tarptautinį Webster žodyną (<http://www.merriam-webster.com/>).

Moksliniai pavadinimai. Minint tekste bakterijų (virusų, kt.) pavadinimus, juos rašyti be sutrumpinimo - dviem žodžiais, „*italic*“ šriftu (pvz., *Streptococcus sanguis*). Minint antrą kartą, rūšinis pavadinimas gali būti žymimas viena pirmąja didžiąja raide (pvz. *S. sanguis*). Jeigu rūšinis pavadinimas gali sukelti neaiškumą, rašomas pilnas pavadinimas. Jeigu rūšinis bakterijos pavadinimas rašomas gimtąja kalba, jis pradedamas mažąja raide, paprastu šriftu (pav. streptokokai). Vaistai, įranga, prietaisai aprašomi naudojant bendrinius, ne prekybinius patentuotus pavadinimus. Jeigu naudojamas prekybinis pavadinimas, pirmą kartą minint tekste, turi būti nurodoma firma gamintoja, miestas, šalis: Inagel F-13® (Ina Food Industry Co., Ltd. Nagano, Japonija).

LIETUVOS SVEIKATOS MOKSLŲ UNIVERSITETAS
MEDICINOS AKADEMIJA
MEDICINOS FAKULTETAS
STUDIJŲ PROGRAMOS PAVADINIMAS
PIRMOS PAKOPOS STUDIJOS
.....KATEDRA (INSTITUTAS)

Studento (ės) .....III kurso..... grupės

INDIVIDUALUS DARBO PLANAS
Baigiamojo darbo rengimo trukmė: 20... 09 01 – 20... 01 15

Baigiamojo darbo tema:

.....

Darbo vadovas
Vardas, pavardė

Kaunas, 20.... m.

Darbo tikslas:

Darbo uždaviniai:

Laukiami rezultatai (iki 1 psl.)

BAIGIAMOJO DARBO RENGIMO PLANAS

Užduotys	Užduočių atlikimo terminas
Darbo temos aptarimas su darbo vadovu	20.... 09. 01- 20....11. 01
Darbo temos ir vadovo patvirtinimas padalinyje, pateikimas dekanatui.	Iki 20.....11.10
Baigiamojo darbo individualaus darbo plano parengimas, plano apsvaistymas katedroje, pateikimas dekanatui.	Iki 20....11.30
Ataskaitos už pirmą darbo etapą paruošimas pagal nustatytą formą.	20.... 06. 15
Darbo pateikimas vadovui. Darbo tinkamumo gynimui vadovo įvertinimas	20.... gruodžio pirma savaitė
Darbo tinkamumo gynimui vadovo įvertinimas	20..... gruodžio antra savaitė
Viešas baigiamojo darbo pristatymas katedroje (institute). Protokolo išrašo pateikimas dekanatui su studentų sąrašu, kuriems: a) rekomenduojama ginti, b) nerekomenduojama ginti darbą.	20....gruodžio trečia savaitė
Baigiamojo darbo pateikimas į dekanatą - pristatoma elektronine laikmena PDF formatu, recenzentų skyrimas	20....sausio pirma savaitė
Susipažinimas su recenzija	20....sausio antra savaitė
Numatoma gynimo data	20....sausio trečia savaitė

Individualus darbo planas apsvaistytas..... katedroje
(protokolo Nr. .... 20.... m. ....mėn.....d.)

Darbo vadovas (-ė)

(parašas)

Doc. dr. Vardenis Pavardenis

Studentas (-ė)

(parašas)

Vardas Pavardė

Studijų programos pavadinimas

Bakalauro baigiamojo darbo vykdymo ataskaita

Studento vardas, pavardė _____

Studijų programa _____

Baigiamojo darbo atlikimo vieta
_____

Baigiamojo darbo vadovas _____

Baigiamojo darbo tema _____

_____
_____

Anotacija apie atliktus darbus (iki 3 puslapių)

_____
_____

Baigiamojo darbo eiga 3 kurso pabaigoje atitinka numatytas mokslinio darbo užduotis ir planą
:

Taip

Ne

Baigiamojo darbo vadovas _____
(data, parašas)

Baigiamojo darbo įvertinimas _____

Padalinio vadovas (parašas) _____

BAKALAURO BAIGIAMOJO DARBO VERTINIMAS

Recenzento vertinimo forma

Darbo autorius: _____

Darbo pavadinimas _____

Studijų programa _____

Darbo apimtis _____ psl., literatūros sąrašė _ šaltinių, darbe yra _ lentelių, ___ paveikslų,
_____ priedai.

Eil. Nr.	Baigiamojo darbo vertinimo klausimai	Įvertinimas		
		Taip	Iš dalies	Ne
Baigiamojo darbo reikalavimų atitikimas				
	Ar yra visos struktūrinės dalys?			
	Ar darbo apimtis ne mažesnė kaip 20 psl. (be priedų)?			
	Ar yra išskirti skyrių ir skirsnių pavadinimai?			
	Ar teisingai cituojami šaltiniai?			
	Ar yra lietuvių kalbos klaidų – terminų, stiliaus, gramatikos.			
	Ar darbo apimtis nėra dirbtinai padidinta?			
	Ar turinio puslapio struktūra teisinga?			
	Ar pateikti priedai padeda suprasti nagrinėjamą temą?			
	Ar teisingai sudarytas bibliografinis literatūros sąrašas?			
	Ar literatūros sąrašo nuorodos į tekstą yra teisingos?			
	Ar literatūros sąrašė yra pateikti moksliniai šaltiniai?			
	Ar cituojami šaltiniai, ne senesni nei 5 metų, sudaro 60-proc. šaltinių?			
Baigiamojo darbo struktūros dalių atitikimas				
	Ar yra darbo įvade yra: temos aktualumas, tyrimo problema, tikslas ir uždaviniai, objektas, metodika?			
	Ar apžvelgiama mokslinė literatūra yra susijusi su darbo nagrinėjama problema?			
	Ar aptarti aktualiausi kitų mokslininkų tyrimai, norminiai dokumentai, pateikti svarbiausi jų rezultatai ir išvados?			
	Ar tekstui būdingas nuoseklumas:			
	Ar studentas pateikia savo nuomonę aptariamam klausimui?			
	Ar išsamiai paaiškinta darbo tyrimo metodika?			

	Ar aprašyti tyrimo instrumentai?			
	Ar pateikti pagrindiniai atlikto tyrimo duomenys, gauti analizuojant rezultatus?			
	Ar darbas pateiktas logiškai, lakoniškai?			
	Ar atliktas rezultatų aptarimas?			
	Ar atlikta statistinė duomenų analizė ir pateikti rezultatai?			
	Ar pateikta praktinė tyrimo rezultatų reikšmė?			
	Ar pateiktos išvados?			
	Ar išvados atspindi baigiamojo darbo temą, tikslą ir uždavinius?			
	Ar pateikti pasiūlymai yra teisingi, praktinio pobūdžio?			
	Ar pateikti pasiūlymai yra tik teorinio pobūdžio?			
	Ar lentelių, paveikslų pateikimas atitinka reikalavimus?			
	Ar lentelėse ir paveiksluose nesikartoja informacija?			

Recenzento pastabos ir klausimai: _____

Baigiamojo darbo privalumai: _____

Baigiamojo darbo trūkumai: _____

Baigiamojo darbo įvertinimas: _____

Recenzento parašas: _____

BAKALAURO BAIGIAMOJO DARBO VERTINIMAS**Gynimo komisijos nario vertinimo forma**

Studijų programos pavadinimas _____ grupės bakalauranto _____

Baigiamojo darbo tema _____

Baigiamojo darbo pristatymo vertinimas

Eil.nr.	Baigiamojo darbo vertinimo klausimai	Įvertinimas		
		Taip	Iš dalies	Ne
	Ar pristatymas truko ne ilgiau kaip 10 min.?			
	Ar suformulavo pagrindinę baigiamojo darbo problemą, nurodė tikslą, uždavinius?			
	Ar pateikė informaciją apie darbo metodiką, nurodė pagrindinius tyrimo instrumentus?			
	Ar suprantamai pateikė tyrimo rezultatus?			
	Ar vaizdinė medžiaga informatyvi, suprantama?			
	Ar išlaikyta loginė pranešimo seka?			
	Ar yra išvados, jos pagrįstos?			
	Ar teisingai ir išsamiai atsakyta į recenzento ir komisijos narių klausimus?			
	Ar baigiamojo darbo turinys dera su studijų programos kryptimi ir šaka?			
	Darbo pristatymo kultūra			

Baigiamųjų darbų komisijos nario pastabos -

_____

Baigiamojo darbo įvertinimas _____

Komisijos nario parašas _____

APELIACIJOS PAVYZDYS

Bakalauranto vardas, pavardė

Studijų programos pavadinimas

Medicinos fakulteto dekanui

A P E L I A C I J A

DĖL BAKALAURO BAIGIAMOJO DARBO ĮVERTINIMO

KAUNAS

Data

Apeliacijos tekste turi būti studento prašymas apsvarstyti baigiamojo darbo įvertinimo teisingumą. Studentas privalo aiškiai ir argumentuotai pagrįsti savo prašymą.

Parašas

Vardas, pavardė